

Bykvalitetsanalyse for Horsens og Brædstrup

Søndergade, Horsens – by night

Indledning

Som led i Horsens Kommunes arbejde med sin kommuneplan, er COWI blevet bedt om at gennemføre en vurdering af bymidterne og deres kvaliteter i henholdsvis Horsens og Brædstrup. Målet er, at kommunen i dialog med borgerne kan udpege og prioritere relevante temaer, der kan indarbejdes i den videre udvikling af bymidterne.

COWI har arbejdet med byudvikling og bykvalitet, herunder en bred vifte af analyser inden for bl.a. byliv, trafik og detailhandel, gennem mange år i de fleste danske kommuner, senest f.eks. Skanderborg, Vejle, Svendborg, Odense, Silkeborg, Fredericia, Frederiksberg og København.

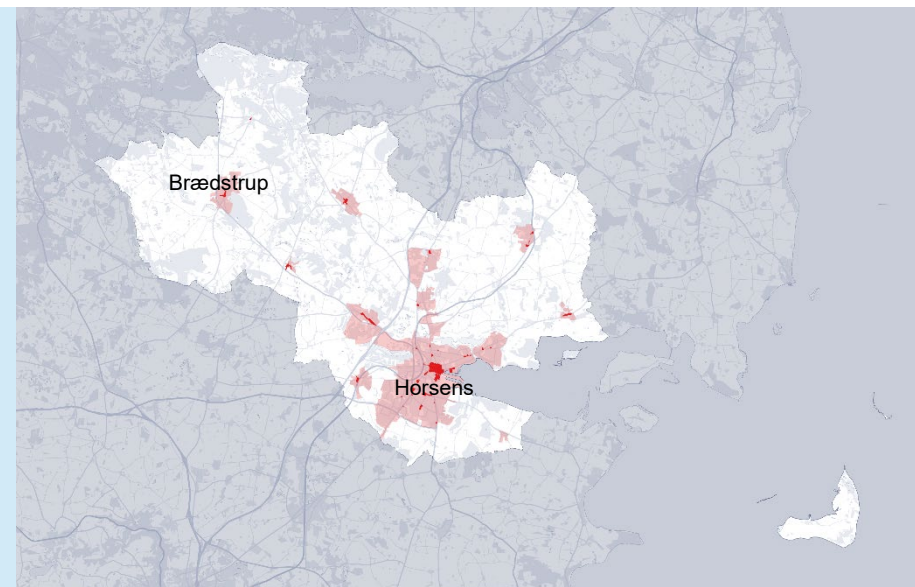
COWI anvender sit analyseværktøj 'COWI Bymidtebarometer'. Det har til formål at fastholde og beskrive de observationer, COWIs bymidtespecialister har gjort sig. Bymidtebarometret, og hvordan det anvendes, er beskrevet på næste side.

Registreringerne er ikke dybdegående og benævnes derfor som 'screeninger'. De har kun til formål at give et overordnet billede af bymidternes tilstand. Det skal understreges, at der er tale om faglige men subjektive betragtninger, og at det er et udtryk for observationer i et øjebliksbillede. Derfor er der ikke noget rigtigt eller forkert, og beskrivelsen på de følgende sider er ikke en facitliste for byens udvikling. Byråd og borgere kan sagtens være uenige i nogle af udsagnene i COWIs vurderinger og refleksioner. Det er meningen, da COWI Bymidtebarometer skal ses som et redskab til debat og dialog mellem de mange borgere, aktører og politikere, der interesserer sig for byernes udvikling.

Udover COWIs faglige vurdering har vi vægtet også at få borgernes betragtninger med. Derfor har COWI gennemført knapt 100 interviews på gaderne og i butikkerne i de to byer. Udvalgte resultater af disse undersøgelser indgår også i beskrivelsen, pkt. 7 (Borgere).

I undersøgelsen er det valgt at benytte kommuneplanens afgrænsning af midtbyernes detailhandelsområder. Dvs. den del af midtbyen, hvor indenfor butikkerne skal koncentrerer. For alle midtbyer gælder, at de oplevede midtbyer kan være anderledes. Det betyder derfor også, at undersøgelsen lejlighedsvis forholder sig til forhold udenfor den afgrænsede midtby.

På de næste sider gennemgås de 7 kvalitetsparametre og de tilhørende værdihjul med COWIs vurdering af de enkelte målepunkter. Du finder desuden en kort sammenfatning samt vores refleksioner. Refleksionerne skal ses som inspiration til en dialog om bymidten, hvor I selv er eksperterne. På den bageste side ses en oversigt over screenings 44 målepunkter.

Figur 1. Bymråderne i Horsens Kommune. Horsens (Bymidte Nord og Bymidte Syd) og Brædstrup indgår i denne bykvalitetsanalyse.

Indhold

Indledning.....	3
Metode	4
Delanalyse 1: Horsens, Bymidte Nord.....	5
Delanalyse 2: Horsens, Bymidte Syd	16
Delanalyse 3: Brædstrup.....	21
Sammenfatning	32
Bilag	34

Hvad er COWI Bymidtebarometer?

COWI Bymidtebarometer er COWIs værktøj til registrering af bymidter - og formidling af resultatet. Registreringen udføres af medarbejdere fra COWIs bymidteteam. Medarbejderne er altid faguddannede specialister, der har kendskab til de parametre, der har betydning for oplevelsen af byen og med erfaring i at vurdere byers kvalitet, bl.a. ud fra Gehls 12 kvalitetskriterier. Denne opgave er løst under ledelse af bystrategisk seniorrådgiver Ole Lund Sørensen, der er uddannet arkitekt hos netop Jan Gehl og har arbejdet med byer og byliv gennem mere end 30 år.

Registreringen gennemføres på tre niveauer:

Desktop-registrering, der omfatter en kortlægning af områdets afgrænsning, funktioner og primære byrum samt registrering af data om bymidten, f.eks. demografi, areal og bebyggelse.

On-site-registrering, der baserer sig på to arkitekters besøg i byen, hvor de registrerer bymidtens styrker og svagheder inden for COWIs 7 kvalitetsparametre (se oversigt på side 14).

Meningsmåling blandt borgere og butiksdrivende er i dette tilfælde gennemført som en interviewundersøgelse med knapt 100 respondenter.

Hver kvalitetsparameter indeholder mellem 6 og 9 målepunkter, der bliver vurderet og indtastet i et online analyseværktøj, der gemmer observationerne i en database. Samtidig tildeles en score til hvert målepunkt (0-5) - 0 er dårligst, 5 er bedst. Som en vigtig del af registreringen er der taget fotos, der i muligt omfang understøtter arkitekternes observationer. Begge arkitekter har registreret de samme målepunkter, og deres vurderinger sammenholdes og konkluderes med den endelige score, der er indføjet i bymidtbarometeret. Vurderingen af målepunkterne er vist i værdihjulet for hver enkel kvalitetsparameter. Værdihjulet er egnet som udgangspunkt for drøftelser mellem bymidtens aktører, herunder f.eks. en prioritering af fremtidige fokuspunkter for den pågældende bymidte.

Enkelte målepunkter kan udelades, hvis de skønnes ikke at have relevans det pågældende sted. På side 6 ses en sammenfatning af alle vurderingerne, der beskriver bymidtens samlede score.

Den samlede score omregnes til COWIs såkaldte bymidteindex. Det sker for at sikre en vægtning mellem de 7 kvalitetsparametre, så de parametre, der normalt vil have størst betydning for bylivet (byliv, byrum, butikker og borgere), vægter højere end de øvrige og tillægges en faktor. En score på 60 er middel og anbefales som et grundlæggende mål, mens man for kommunens hovedby bør sætte målet højere, anbefalet 70 (godt).

COWI Bymidteindex

- 0-34: Ringe - bymidten skal på dagsordenen nu
- 35-49: Jævn - der bør lægges en plan for, hvordan det bliver bedre
- 50-69: Middel - sæt mål for, hvilke udvalgte emner der skal styrkes
- 70-89: Godt - nu handler det om at fastholde kvaliteten
- 90-100: Fantastisk - det er svært at nå hertil

Horsens

Bykvalitetsanalyse, Bymidte Nord

Delanalyse 1

Horsens, Bymidte Nord

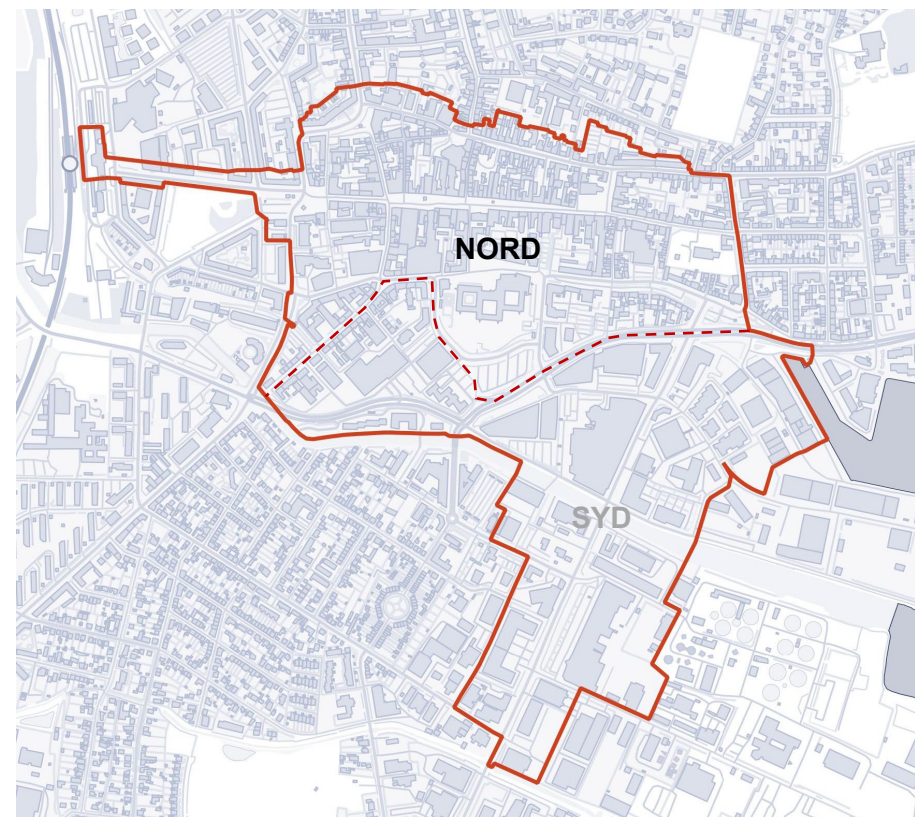
Vi afgrænser typisk analysearbejdet inden for den administrative afgrænsning af bymidten – altså bymidten, som den er beskrevet i kommuneplanen. Der kan være andre måder at betragte bymidtens udstrækning på. I Horsens er bymidten relativ stor og omfatter derfor flere kvarterer, som i praksis har ret forskellige karakterer og funktioner. Vi har, efter dialog med Horsens Kommune, derfor besluttet at gennemføre to delanalyser i Horsens: En analyse for det, de fleste opfatter som bymidten, nord for Niels Gyldings Gade, og en anden analyse for området syd for. Den nordlige del er kendetegnet af de oprindelige gadeforløb og en ældre bygningsmasse, mens den sydlige del i højere grad kendetegnes af nyere udstykninger med boxbutikker og en væsentlig anderledes karakter. På kortet til højre viser vi, hvordan vi har opdelt de to analyseområder. Denne delanalyse omhandler område NORD.

Denne primære del af bymidten er i sig selv ganske stor, sammenlignet med mange andre tilsvarende byer. Alligevel forekommer den at have en nogenlunde sammenhængende karakter, hvor en høj tæthed med en bebyggelsesprocent på 89 og mange velbevarede bygninger bidrager til opfattelsen af, at vi er i den helt centrale del af byen. 59 bygninger i området er registreret med en høj bevaringsværdi og 14 er fredet. Det er et relativt stort antal, der vidner om, at bymidten er blevet – og stadig bliver – passet godt på, selv om den har undergået forandringer over tid.

I dette område er bylivet centreret omkring gågaden, der strækker sig fra Søndergade til Torvet. Her finder man et bredt udvalg af butikker – fra store kæder til små specialforretninger, der tilbyder alt fra mode og interiør til lokale delikatesser. Gågaden er ikke kun et sted for shopping, men også et socialt knudepunkt, hvor caféer og restauranter med udendørs servering skaber liv og atmosfære året rundt.

Torvet fungerer som byens hjerte og samlingspunkt. Her afholdes markeder, koncerter og events, som tiltrækker både lokale og besøgende. Den åbne plads er omgivet af historiske bygninger og moderne arkitektur, hvilket giver en spændende kontrast mellem gammelt og nyt.

Mod vest ligger Horsens Station som et naturligt knudepunkt – ganske vist tæt på den helt centrale bymidte men dog så langt fra, at den ikke indgår som en vigtig del af handels- og bylivet i handelsstrøgene. Mod øst ligger havnen, der har sine egne kvaliteter, men forekommer afkoblet fra bymidten. Udviklingsplanerne for Åkvarteret har blandt andet til formål at binde havn og den centrale bymidte bedre sammen.

FAKTA – Horsens bymidte, nord:

- Områdets udstrækning, Horsens bymidte, nord: 401.837 m²
- Heraf etageareal, Horsens bymidte, nord: 357.836 m²
- Bebyggelsesprocent, Horsens bymidte, nord: 89%
- Bevaringsværdi, høj (SAVE 1-3), Horsens bymidte, nord: 59 bygninger
- Bevaringsværdi, fredet (SAVE 0), Horsens bymidte, nord: 14 bygninger
- Indbyggere, Horsens bymidte, nord: 2.552 (hele Horsens by: 63.903)

Screeningens resultat

COWI besøgte Horsens to dage sidst i april 2025. Vejret var nogenlunde: Let skyet, ingen regn men lidt vind. Samlet set vurderer vi, at vejret var gennemsnitligt for årstiden og ikke har påvirket vores vurdering af bymidten.

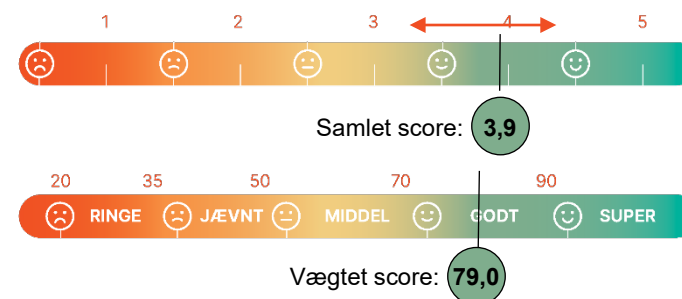
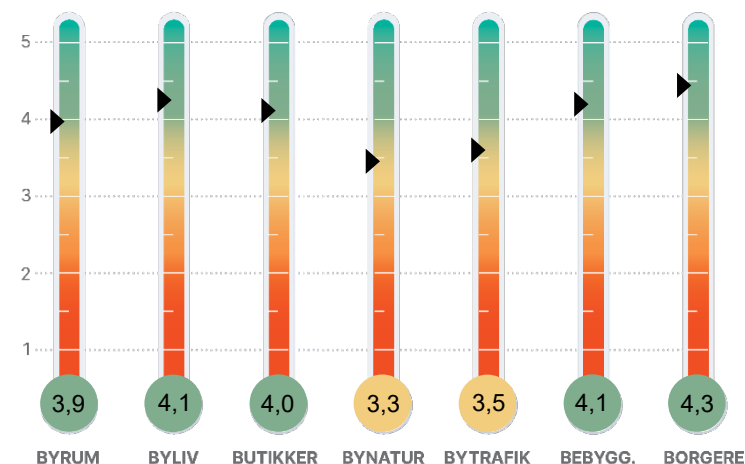
Vores umiddelbare, overordnede oplevelse var, at vi var kommet til en bymidte, der har rigtig meget at byde på. Der var ganske mange mennesker på gaden begge dage, men især fredag var der liv i de fleste gader. Da bilen var parkeret i et p-hus, gik vi på opdagelse og blev glade for at fornemme tætheden i den centrale del af bymidten, hvor langt de fleste ejendomme er i god stand – og hvor mange ældre bygninger fremstår velbevarede, mens de fleste nyere huse er tilpasset bymidtens skala og arkitektur. Også når vi kiggede på detaljerne, ikke mindst belægningerne, er det tydeligt, at der er tænkt over tingene, og der er truffet nogle valg, der generelt klæder byen og giver et samlet positivt indtryk.

Når vi bevæger os ud i periferien af den centrale bymidte, er det tydeligt, at disse gader – naturligt nok – ikke har haft samme prioritering, og visse steder lige frem udgør en skarp kontrast til den byarkitektoniske bevidsthed, vi oplevede i handelsgaderne. Herude er trafikken mere dominerende og byrummene og bygningerne trænger mange steder til lidt kærlighed. Vi tolker det sådan, at disse dele af bymidten i højere grad har betydning for infrastrukturen i bymidten og som sådan fungerer som vigtige forbindelser mellem bymidten og områderne uden for. Det ændrer dog ikke på, at der forestår en opgave i at reducere den oplevede kontrast i kvaliteten og styrke den samlede oplevelse af Horsens bymidte.

De lidt mere negative oplevelser er dog ikke nok til at ødelægge det samlede billede af, at Horsens er en bymidte, der på rigtig mange punkter fungerer virkelig godt, både i forhold til byliv, funktioner og udtryk. Det er derfor helt logisk, at Horsens Bymidte Nord får meget flotte scores på mange af de 47 målepunkter, vi har været igennem.

Vigtigt er det, at en meget stor del af de borgere, vi har interviewet på gaden i Horsens, er enige i vores vurdering: Der er generelt ganske stor tilfredshed med bymidten. Det trækker yderligere op i den samlede score, der – som det ses på bymidtebarometeret til højre – lander på meget flotte 79 point, hvilket er et godt stykke over vores anbefaling på 70. Vi karakteriserer denne score som 'GODT', og at det handler om at fastholde og bygge videre på den ganske solide placering (der i øvrigt er den højeste, vi har set blandt de ni byer, der indtil videre er blevet screenet). Det skal bemærkes, at scoren er 62, hvis vi ikke indregner borgernes positive tilkendegivelser – men også det må anses for at være tilfredsstillende. På de følgende sider belyser vi resultatet af de 7 kvalitetsparametre nærmere.

Samlet score, Horsens Bymidte Nord

1 Byrum

Score: 3,9

Horsens Bymidte Nord er kendetegnet ved at have mange og rummelige byrum. Men samtidig finder man også smalle gader, snævre gyder og kringlede gårdrum, der kalder på, at man går på opdagelse. Dermed er der en høj grad af variation i byrummene, der gør bymidten interessant.

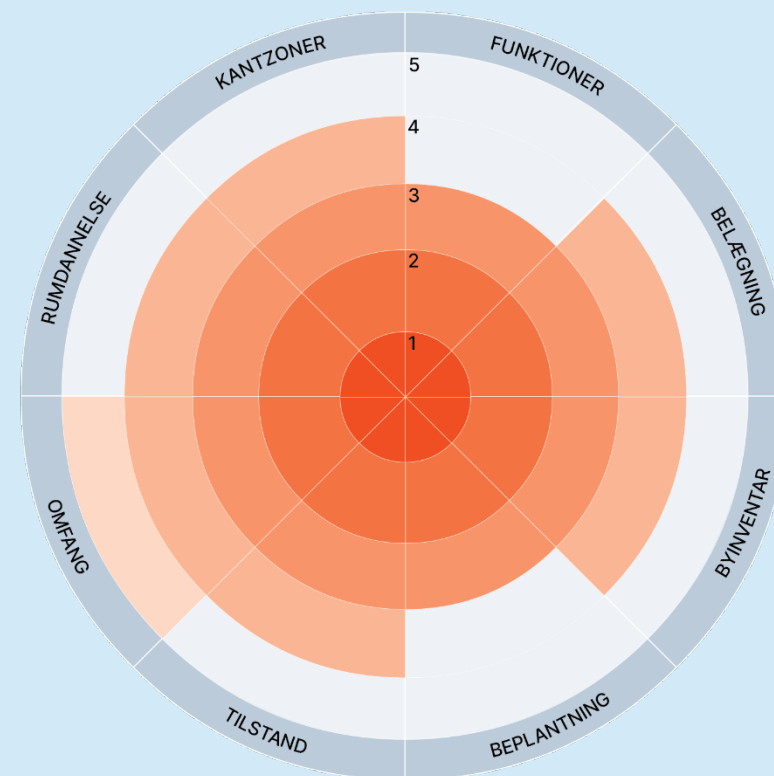
Bymidtens høje bebyggelsesgrad betyder, at der er en stor tæthed af bygninger, og at deres facader medvirker til en rumlig fornemmelse. De større byrum kan virke mindre overskuelige og afgrænsede, men oftest skabes der rum i rummene ved hjælp af byinventar og beplantning – eller zonerings på anden måde.

Der er en stor bevidsthed om byens gulv i store dele af bymidten. Der er overvejende anvendt granit på hovedstrøgene og torvene, og den suppleres mange steder af fine detaljer – både i selve belægningen men også i f.eks. taktilfliser, kanter og kummer, der mange steder er udført i cortén-stål.

Tilsvarende er der også et godt udbud af byinventar i høj kvalitet, men samlet set kan man savne en lidt større sammenhæng i valget af f.eks. siddemuligheder og cykelstativer. Når det er sagt, så erkender vi, at bymidten er stor, og det er rimeligt at søge en variation i valgmulighederne.

Det største ankepunkt er, at der kunne arbejdes endnu mere med de blå og grønne elementer i bymidten. Der er træer og plantekummer, men det virker en smule sporadisk og uden en samlet idé. Både Nørregade og det nye projekt 'Åkvarteret' vil formodentlig kunne bidrage til en grønnere oplevelse i Horsens bymidte.

Generelt forekommer bymidten at være i rigtig fin stand. Der er stadig steder inden for afgrænsningen, der trænger, men der er god grund til at tro, at det bliver bedre i fremtiden.

2 Byliv

Score: 4.1

Bylivet kan godt mærkes i Horsens bymidte. Selv på en lidt smågrå torsdag, er der liv – i hvert fald i handelsgaderne. Det skyldes først og fremmest de varierede indkøbsmuligheder, hvor der er et bredt udvalg af både dagligvare- og udvalgswarebutikker. Særligt vigtigt for bylivet er også Horsens Bytorv – indkøbscentret med indgang fra bl.a. Søndergade.

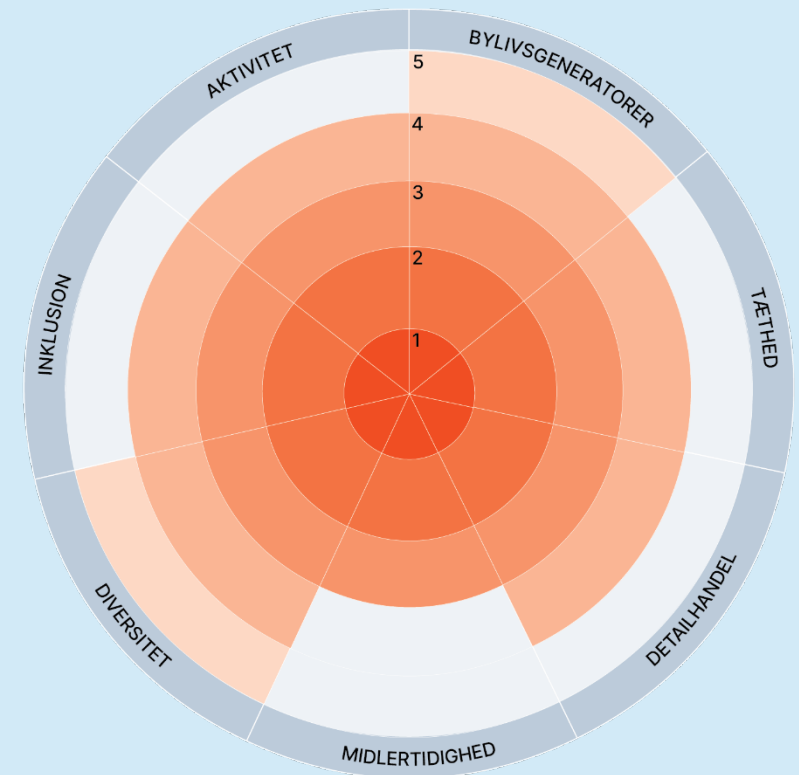
Men Horsens bymidte er faktisk andet end detailhandel. Den rummer forskellige typer af bylivsgeneratorer – hvoraf den vel nok største, nemlig rådhuset, er under ombygning og må forventes at bidrage meget markant, når byggeriet står helt færdigt.

Også spisestederne fungerer i virkeligheden som drivere for bylivet. Især de steder – og dem er der en del af – hvor det er muligt at sidde udenfor. Det er yderligere en gevinst, at flere udeserveringsmuligheder er overdækkede og delvist opvarmede.

KUBEN på Søndergade er også et rigtig fint omdrejningspunkt for aktiviteter, der ikke er handel. Den er et godt eksempel på, hvordan man kan tænke multifunktionalitet ind i byrummet.

Uden for hovedstrøgene er der mere stille. Her er det i højere grad trafikken, der skaber dynamikken i byrummene. Det er reelt også i orden, men nogle steder burde de lidt bratte overgange mellem de fodgængerprioriterede handelsgader og de omkringliggende trafikgader tilgodesede fodgængere og cyklister; koblingerne forekommer flere steder abrupte og uden væsentlig kvalitet.

Vi ved, at der arbejdes med midlertidighed i byrummene i det centrale Horsens. CO-WIs vurdering på de to dage, vi registrerede bymidten, var dog, at det var svært at afkode, hvad der var midlertidigt og permanent.

3 Butikker

Score: 4.0

Detailhandlen i Horsens bymidte er grundigt analyseret i detailhandelsanalysen, der er udarbejdet parallelt med bykvalitetsanalysen. Det er derfor muligt at finde detaljerede beskrivelser andetsteds.

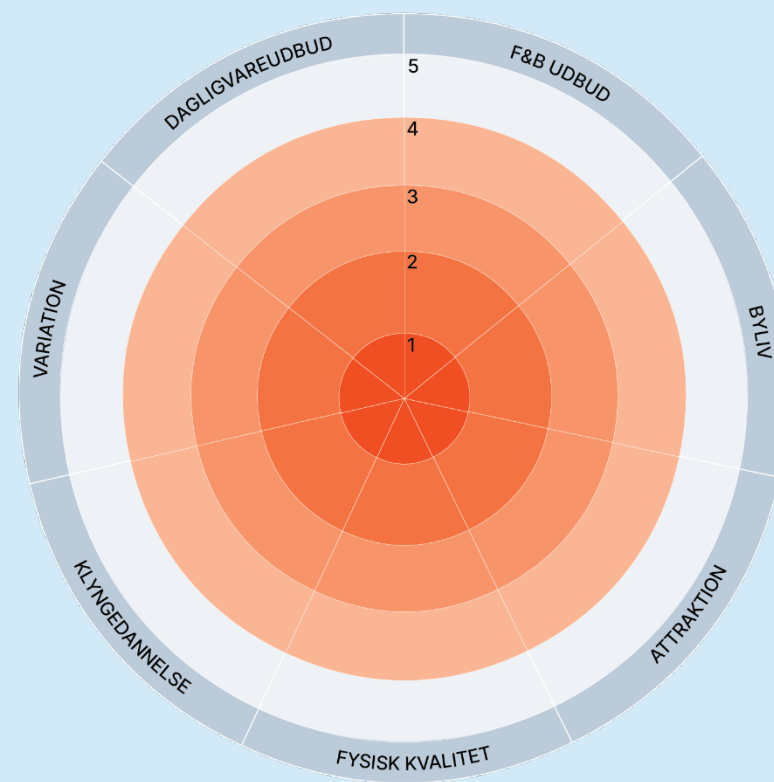
Faktum er, at detailhandlen er afgørende for bylivet i Horsens bymidte.

Der er et rigt udbud af butikker, men også Horsens lider under tomme butiksfacader. Generelt vinder en bymidte med en ældre bygningsmasse ved, at de enkelte facader er relativt korte. Derved opnås en naturlig dynamik i facadebilledet, og man oplever en vis variation i forløbet – fordi en del lejemaal har kortere facadelængder. Også selv om der findes enkelte lukkede butikker ind i mellem. Som det er beskrevet tidligere, er Horsens Bytorv også en gevinst for bymidten – dels fordi den generer trafik og liv, men også fordi indkøbsoplevelsen supplerer oplevelsen ude i gaden.

Det er også positivt, at der findes mulighed for dagligvareindkøb i bymidten. Selv om en del foretager dagligvarehandlen som en separat aktivitet, så vil andre benytte lejligheden til også at bruge udvalgswarebutikkerne og spisestederne, når de alligevel er i byen. Her er det afgørende, at der er gode forbindelser mellem dagligvarebutikkerne og resten af bymidten.

Der findes en del spisesteder i Horsens bymidte – men det er ikke den funktion, der synes at dominere. Det må anses for en styrke, at en del af F&B-udbuddet (food and beverage) er placeret i klynger, både i Søndergade, Graven og Grønnegade.

Den samlede oplevelse af butikkerne som attraktion er, der er gode oplevelser at hente. Mange gør meget ud af deres forretninger og kantzoner, og det opleves reelt som om, der er en tro på Horsens som handelsby.

4 Bynatur

Score: 3,3

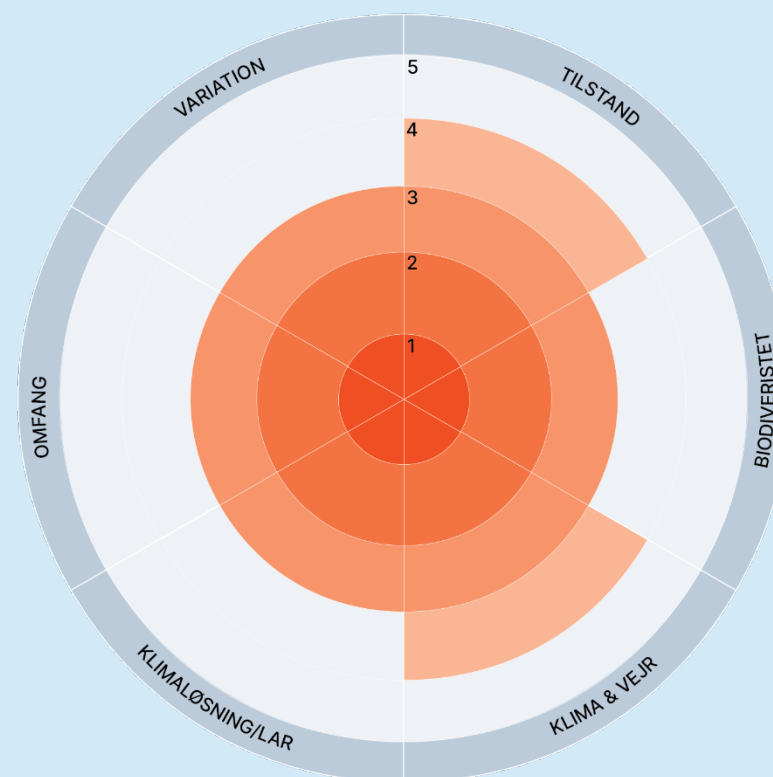
Den centrale bymidte i Horsens er vel det, man kan kalde 'gennemsnitlig grøn'. Der er grønne åndehuller i periferien af området, f.eks. Vitus Beringparken og ved Klosterkirken og selvfølgelig Rådhusparken, der dog er under omlægning.

Jessensgade forekommer at være det mest grønne byrum, og selv om der er etableret en lund ved Vor Frelser Kirke, så er den toneangivende oplevelse af bymidten, at den er mere grå end grøn og blå. Enkelte solitærtræer eller mindre beplantninger, blandt andet i Søndergade, kompenserer for det.

Når Nørregade skal omlægges, kan der eventuelt indtænkes mere grønt i gaderummet, hvor der synes at være plads til det.

Horsens bymidte adskiller sig fra mange andre bymidter ved, at vand kun i meget begrænset omfang bruges som et virkemiddel for oplevelser. Det vil selvfølgelig ændre sig for de dele af bymidten, der indgår i udviklingsprojektet 'Åkvarteret'. Men det kan være en fordel i den sammenhæng at kigge på muligheden for at kombinere LAR-løsninger, altså afledning af regnvand, med det nye åforløb. Generelt er LAR heller ikke et markant træk i gadebilledet i dag.

I slutningen af april var der stadig ikke meget liv i blomsterkummeerne. Men de findes, og de skal nok komme i vækst hen over sæsonen. Det er vanskeligt at vurdere deres betydning, men netop blomsterne har betydning for biodiversiteten. Det giver sig selv, at med relativt få andre biotopmuligheder, er en høj biodiversitet ikke det, der springer en i øjnene. Men som med flere andre emner, så vil en realisering af Åkvarteret – men også en omdannelse af Nørregade – give nye muligheder for at optimere på de blå-grønne elementer og skabe mulighed for en øget biodiversitet.

5 Bytrafik

Score: 3,5

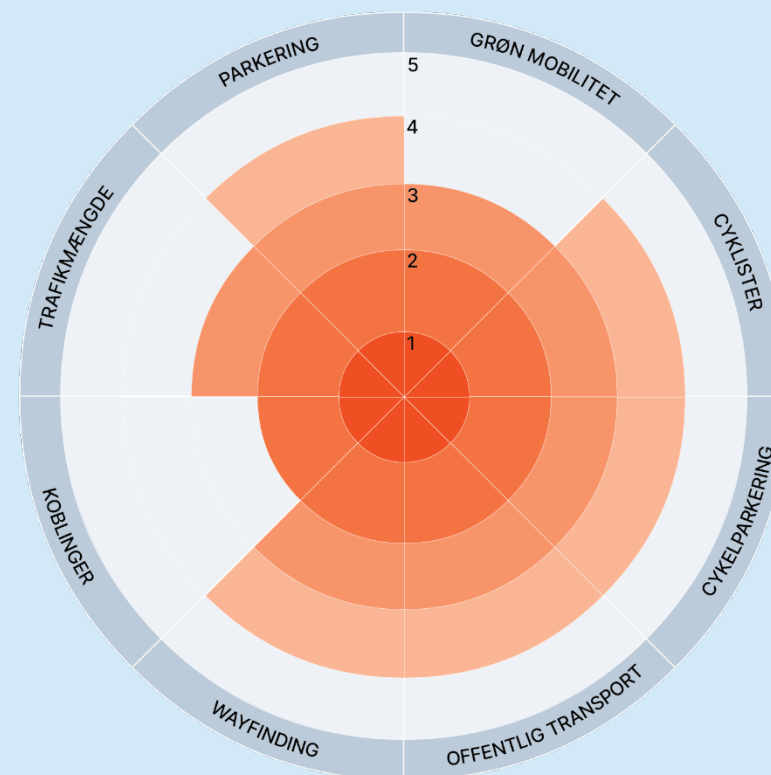
Når man ser på Horsens Bymidte Nord synes store dele af den at være forbeholdt fodgængere og til dels cyklister. Det betyder, at biltrafik og de større parkeringspladser ligger rundt om de centrale handelsgader. Det er egentlig ret forbillig.

Men – desværre kan det være vanskeligt at forstå flowet rundt om og ind til parkeringspladserne, og som fodgænger lader overgangen til de mere bildominerede gader visse steder at være ret bratte.

Disse koblinger er særdeles vigtige, men ofte føler man sig som fodgænger nogle steder ladt lidt i stikken, når det kommer til at komme til og fra handelsgaderne. Et eksempel er krydset Løvenørngade-Ove Jensens Allé. Her er en meget benyttet indgang til Bytorv Horsens, og der er parkeringspladser på Lilli Gyldenkindes Torv få meter derfra – men det er vanskeligt at krydse over vejen. Helt galt går det for dem, der gerne vil krydse fra Grønlandsvej gennem porten til Fugholmsvej – her skal Niels Gyltings Gade krydses på en uhensigtsmæssig måde.

Vi har ikke undersøgt cykelruterne i byen i detaljer. Men COWIs flowregistrering viser, at der bliver cyklet på Søndergade – også uden for det tilladte tidsrum. Det giver god mening i forhold til infrastrukturen. Vi går ud fra, at det er et emne, der jævnligt drøftes – og den nuværende begrænsning bør overvejes lempet, så det i højere grad bliver muligt at cykle i gågadeområdet, selvfølgelig under visse betingelser.

Når man først er inde i handelsgadeområdet opleves en tilstrækkelig vejvisning i form af skilte, og en række visuelle fixpunkter, f.eks. kirkerne, hjælper på orienteringen.

6 Bebyggelse

Score: 4.1

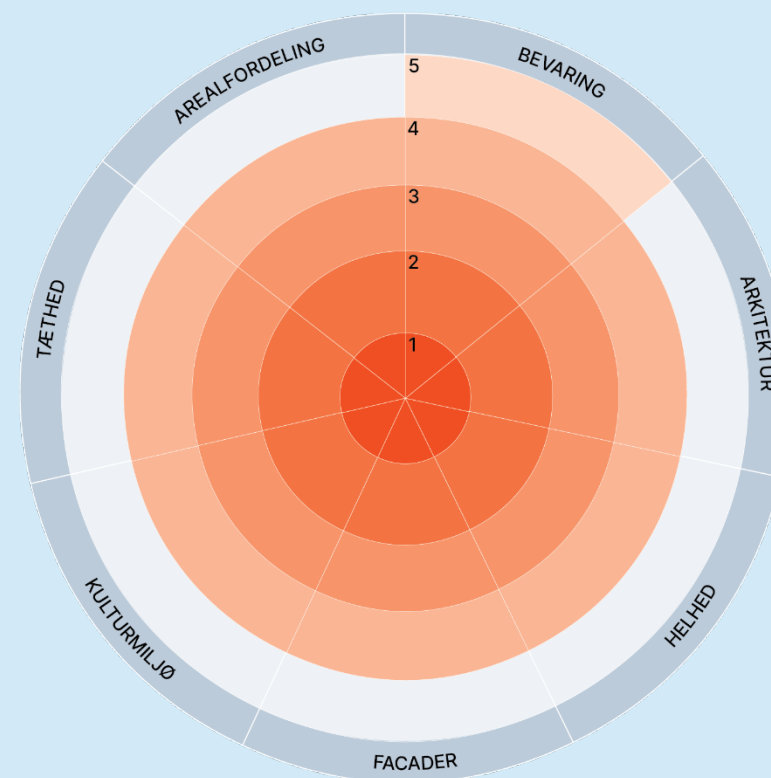
Horsens Bymidte Nord er grundlæggende fin og velbevaret. Selvfølgelig findes der bygninger, der trænger til en kærlig hånd eller udskiftning. Men det overordnede billede er, at bebyggelsen er af en kvalitet, der ligger over middel.

Der er tale om et område, der er tæt bebygget, og mange facader er korte. Det betyder, at der er masser af store og små arkitektoniske oplevelser indbygget i den ganske store variation.

Også variationen i bygningsmassen fungerer er et aktiv. Der er selvfølgelig både butikker og kontorer men også offentlige og halvoffentlige funktioner – og sidst men ikke mindst, så er der stadig plads til at man bor i bymidten. Det er helt afgørende for oplevelsen af liv døgnet rundt, og det bidrager til at skabe trykthed i byrummene.

Et andet lod på den positive vægtskål er også, at byens kulturmiljø er godt bevaret – og endda eksponeret mange steder. Det omfatter både gadenavne-skiltene, der beskriver betydningen, men også de små fortællinger, der findes, hvad enten det er stjernerne i 'Street of Fame', den fine mindeplade på Herman Bangs barndomshjem eller de store velbevarede bygninger, som f.eks. det gamle rådhus og kirkerne i bymidten. Alt sammen fortæller det om Horsens historie.

Samlet set opfattes bebyggelsen i denne del af bymidten som en helhed, hvor der er plads til enkelte smuttere, og bygningerne udgør en vigtig kulisse for oplevelsen af bymidten, butikkerne og de øvrige funktioner den centrale del af Horsens.

7

Borgere

Score: 3,9

COWI har haft en af sine bysociologer på gaden for at interviewe 74 borgere og besøgende i Horsens bymidte. Spørgsmålene blev udformet i dialog med Horsens Kommune.

Nogle af spørgsmålene blev stillet på en måde, så respondenterne skulle afgive sin bedømmelse fra 1-5 (5 er bedst). Andre blev stillet som åbne spørgsmål.

Sammenfattende får Horsens bymidte positive bedømmelser, lige som mange også har forskellige positive betragtninger om bymidten.

Mange borgere taler om den positive udvikling, som de synes, Horsens bymidte har gennemgået. Det er særligt de borgere, som har boet i Horsens i en del år (8+), som taler om dette. De siger f.eks. "Bymidten er jo blevet meget bedre og pænere med tiden – og det er dejligt for os, der bor her".

Mange borgere uddyber, at de synes bymidten er hyggelig og pæn, og du kan få, hvad du skal bruge. Der er mange butikker, og det er særligt dejligt, når der "sker noget" i bymidten f.eks. Livemusik i gågaden eller små events eller arrangementer.

Borgerne er generelt glade for at have Horsens bymidte, som deres lokale handelssted. 37 ud af 74 borgere (50%) svarer "Ja" til, at de er stolte af at kunne kalde Horsens bymidte for deres bymidte eller lokale handelssted. En del af nej-sigerne udtrykker, at det handler om, at ordet 'stolt' er at overdrive – selv om de grundlæggende er glade for byen.

Når vi spørger til, om borgerne mangler noget i bymidten, så svarer de fleste, at de generelt er tilfredse med butiksudbuddet – hvilket også understreges af karakteren (3,9). En del savner nogle flere specialbutikker, især i relation til tøjbutikker.

Et gennemgående svar er også, at de godt kan lide arrangementerne i bymidten, men at

de faktisk gerne vil have endnu flere, ikke mindst musikarrangementer. Her er svarene omtrent enslydende uagtet respondentens alder.

Når vi retter blikket mod tilflytterne – altså dem der er flyttet til inden for en kortere årrække – så deler de langt hen ad vejen holdning med dem, der har boet længere tid i Horsens.

Men det er kendetegnende, at tilflytterne savner mere liv og hygge i bymidten, og de yngre savner steder, hvor de kan hænge ud – f.eks. at de er ærgerlige over, at skaterbanen skal fjernes.

I forhold til handelslivet, så savner også tilflytterne specialbutikker i bymidten, hvor der er en tendens til, at de efterspørger livsstilsbutikker i form af små bagerier, kaffebarer og spændende restauranter – og nogle funktioner, f.eks. isbutikker, der har åbent i aften timerne.

Det skal understreges, at der her er tale om udsagn, som baserer sig på, hvad respondenterne oplever. Det er ikke givet, at deres opfattelse svarer til den faktuelle virkelighed, selv om dele af undersøgelsen er i overensstemmelse med COWIs undersøgelser.

Interviewundersøgelsen foregik på gaden i Horsens bymidte og i Brædstrup

Hvordan vil du bedømme Horsens bymidte, samlet set?

4,6

Hvor tilfreds er du med udbuddet af butikker i Horsens bymidte?

3,9

Hvor tilfreds er du med opholdsmulighederne i Horsens bymidte?

3,9

Hvor tryk føler du dig i Horsens bymidte?

4,6

Horsens

Bykvalitetsanalyse, Bymidte Syd

Delanalyse 2

Horsens Bymidte Syd

Efter aftale med Horsens Kommune har vi besluttet at gennemføre en særskilt undersøgelse for den del af bymidten, der ligger syd for Niels Gyldings Gade, som vist på kortet til højre. Det skyldes, at der i praksis er stor forskel på både funktion, bebyggelse og infrastruktur, og at det kan være vanskeligt at screene begge områder samlet. Da bebyggelseskarakteren og butiksudbuddet på Lilli Gyldenildes Torv minder mere om butiksområdet omkring Høegh Guldbergs Gade har vi valgt at inkludere Lilli Gyldenildes Torv i analysen af Horsens Bymidte Syd.

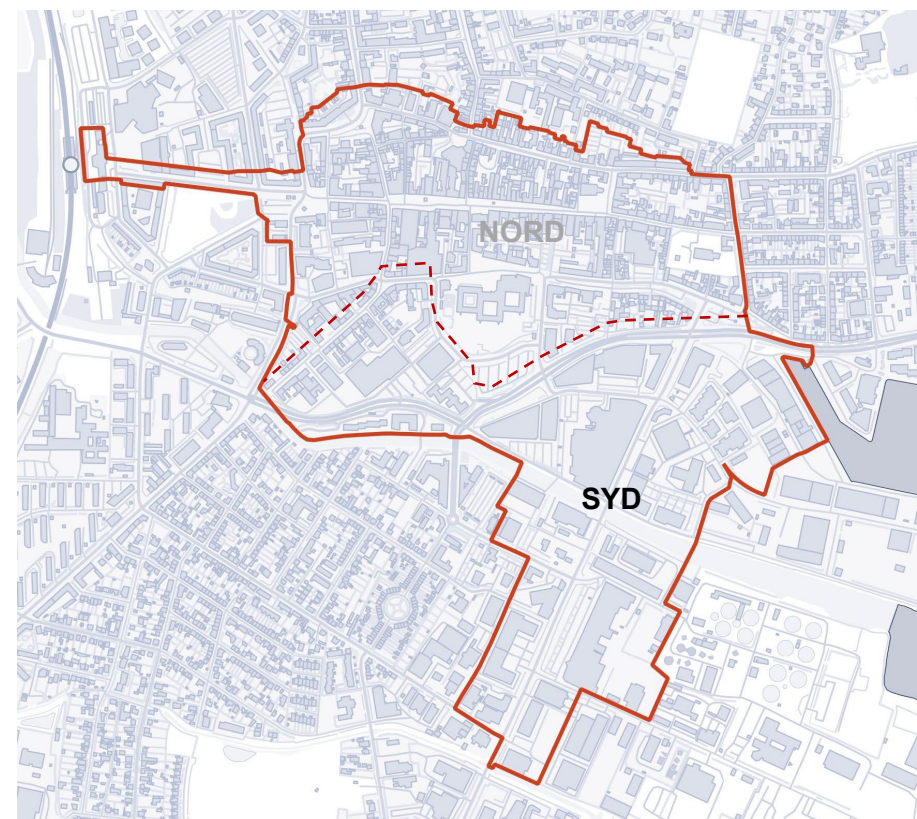
Screeningen er gennemført efter samme metode, og det er derfor fortsat muligt at sammenligne resultaterne.

Da der er tale om en tilføjelse til rapporten, har vi valgt at beskrive resultaterne oversigtligt og sammenfatter dem i et samlet afsnit om vores observationer. Der er ikke foretaget separate interviews i forhold til Horsens Bymidte Syd, hvorfor udsagn fra borgerne ikke indgår i den samlede beregning.

Helt grundlæggende er der her tale om en helt anden type bydannelse, som ikke er en bymidte i traditionel forstand men snarere svarende til et aflastningscenter, som man kender dem i udkanten af byerne. Området er karakteriseret af store butiksenheder, butikker til store varegrupper, et varehus, sundhedshus og biograf. Størstedelen af bebyggelsen i området, COWI registrerede, er relativ ny – og overvejende opført som såkaldte box-butikker, altså typisk i ét plan og med lange, lukkede facader.

I den nordvestlige del af området ligger Lilli Gyldenildes Torv, som formodentlig er tænkt som en hybrid af boxbutik-området og de centrale handelsgader mod nord – og dermed skal betragtes som en kobling af de to områder. Lilli Gyldenildes Torv rummer også en del etageboliger, men som det fremgår af faktaoversigten til højre er området karakteriseret af forholdsvis få beboere. Der er enkelte gader i området, der består af mere traditionelle bolig- og erhvervsjendomme.

I Horsens Bymidte Syd er der taget store hensyn til bilerne. Det er indbygget i butikstypernes funktion, at man oftest henter sine varer i bil. Derfor er området karakteriseret af både større vejanlæg og store arealer til fladeparkering.

FAKTA – Horsens bymidte, syd:

- Områdets udstrækning, Horsens bymidte, syd: 418.570 m²
- Heraf etageareal, Horsens bymidte, syd: 229.434 m²
- Bebyggelsesprocent, Horsens bymidte, syd: 55%
- Bevaringsværdi, høj (SAVE 1-3), Horsens bymidte, syd: 1 bygning
- Bevaringsværdi, fredet (SAVE 0), Horsens bymidte, syd: -
- Indbyggere, Horsens bymidte, syd: 955 (hele Horsens by: 63.903)

Screeningens resultat

COWI gennemførte screeningen på de tilsvarende to dage sidst i april som i den centrale del af bymidten.

Vi har som sagt vurderet de samme kvalitetsparametre og de samme målepunkter. Men resultatet er – selv om der kun er kort afstand mellem den centrale del af Horsens Bymidte Nord og denne bymidte syd – meget anderledes.

Det giver sig selv, at den meget større skala i Horsens Bymidte Syd har konsekvenser for oplevelsen. Her drejer det sig reelt ikke om byliv og oplevelser; det handler om at kunne komme let til og fra butikkerne, foretage sine varekøb og komme videre i bil til næste indkøb. Derfor er præmisserne for tildelingen af scores markant anderledes, og det ses tydeligt i resultaterne, gengivet til højre.

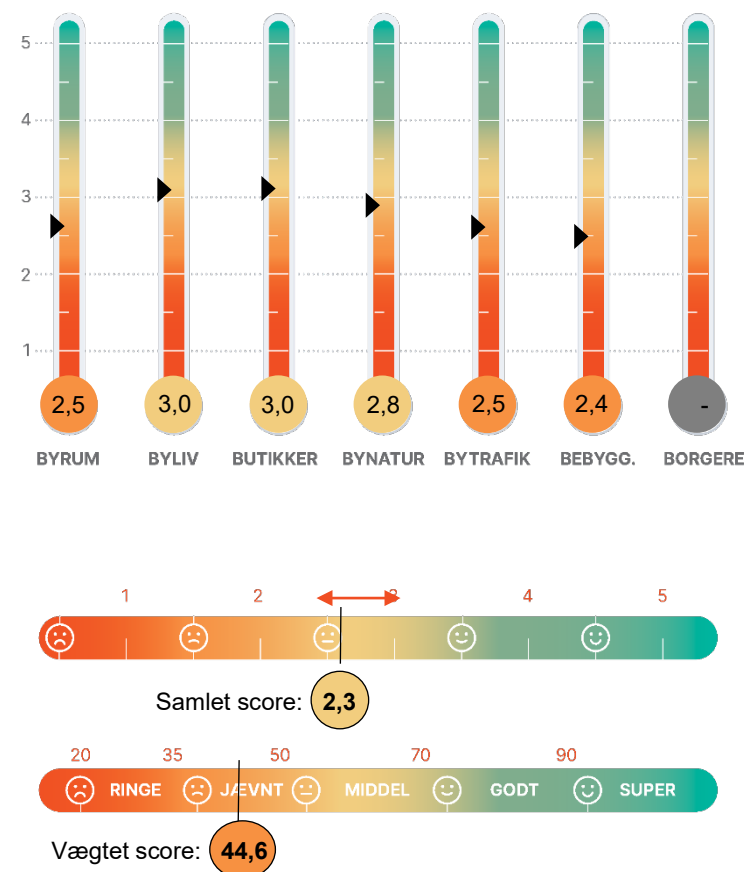
Samlet set opnår Horsens Bymidte Syd en samlet score på 2,6 – mod 3,9 i Horsens Bymidte Nord. Omregnet til den vægtede bymidtebarometer-værdi lander vi her på blot 44,6. Det svarer til 'jævn', hvor vi anbefaler, at der lægges en samlet plan for, hvordan tallet kan forbedres.

For selv om præmisserne er forskellige, fejler Horsens Bymidte Syd på flere punkter, som trækker den samlede oplevelse af Horsens ned. Der findes omtrent tilsvarende bydele i Danmark, hvor en tilsvarende screening ville give en bedre score.

Det er især bebyggelsen, arkitekturen, der i høj grad lukker sig om sig selv, der trækker ned, lige som byrummene, der er mere by end rum. Bytrafikken ligger også under den samlede score, hvilket dels skyldes oplevelsen af en noget kaospræget trafikafvikling, bl.a. med opstuvning i kryds, og så det faktum, at hverken cyklister eller fodgængere (der også indgår i kvalitetsvurderingen) reelt ikke synes at være velkomne i området.

På de kommende sider beskriver vi oversigtligt, de væsentligste positive og negative observationer vi har gjort. Billederne på den foregående side understøtter nogle af vores pointer, så tag gerne et kig på dem undervejs.

Samlet score, Horsens Bymidte Syd

Sammenfatning, Horsens Bymidte Syd

Positivt

Horsens Bymidte Syd udmærker sig med et relativt bredt udbud af butikstyper og varegrupper. Derfor er det et væsentligt udbudspunkt for Horsens.

Samtidig er det lykkedes at skabe en vis variation i funktionerne med bl.a. sundhedshus, varehus, biograf og spisesteder. Det kan – isoleret set – være positivt for nærområdet. Men det kan til gengæld være negativt for den centrale, primære bymidte, der reelt godt kunne bruge både biograf og spisesteder for at styrke og koncentrere bylivet.

Det er også positivt, at området trods alt ligger ret tæt på bymidten. Det er mere sandsynligt, at man kombinerer indkøbsturen i Horsens Bymidte Syd med en tur i den primære bymidte – end hvis det havde ligget helt ude i udkanten af byen.

Negativt

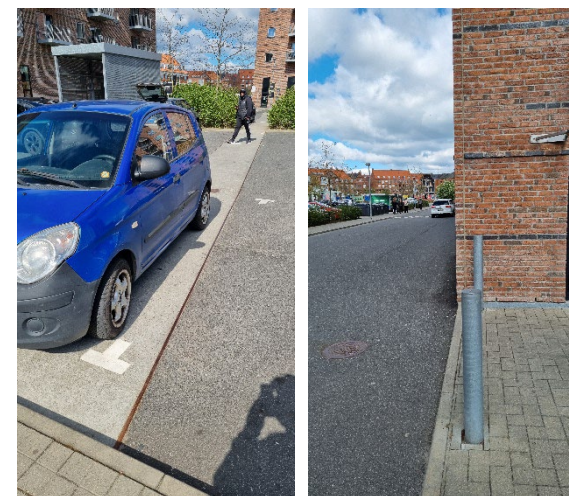
I forlængelse af det må det konstateres, at selv om der ikke er stor fysisk afstand mellem de to dele af bymidten, så ligger valget om at færdes til fods ikke lige for. Det er forbindelserne, koblingerne, simpelt hen for svage til – hvilket COWIs flowundersøgelse også påpeger.

Og når vi taler om at være fodgænger, så er størstedelen af Horsens Bymidte Syd ikke udpræget fodgængervenligt. Parkeringspladserne er ikke anlagt med fodgængere og cyklister for øje – de er helt overvejende tiltænkt bilerne.

Vi oplevede flere eksempler på, at det både var vanskeligt at komme frem, men også at der opstod situationer, hvor man som fodgænger var utryg. Vi forsøgte at komme til fods ud af området ved T.Hansen på Høegh Guldbergs Gade for at komme over til området ved Flammen. Det krævede, at vi forcerede et par hække (som andre havde gjort før os), og dernæst skulle vi over Høegh Guldbergs Gade, hvilket krævede en større omvej for at nå til en overgang.

Et andet eksempel på, at fodgængere ikke er en del af praktikken i området, ses på Lilli Gyldenildes Torv. Her kan man næsten fare vild på p-pladsen – og bedst som man tror, man har fundet en fodgængerprioriteret forbindelse, så viser det sig at være en p-plads.

Og når man tænker, at man gerne vil smutte videre om hjørnet på fortovet – så slutter det brat, blot markeret af to steler.

Selv om bilerne skal være der, vil man normalt godt kunne finde løsninger, så fodgængere og cyklister også er trygge. Der mangler noget her, og det afspejles i scoren.

En relativ logisk konsekvens af de store butiksenheder er, at der er lange facadeforløb, der ikke tilfører nogen oplevelser. De er lukkede og med kun få indgange og ikke ret megen – eller nogen – arkitektonisk kvalitet. Stueetager bør altid, også selv om det er større facader, altid give noget til os, der færdes i området. Det er ikke helt tilfældet i store dele af Horsens Bymidte Syd. Og selv en markeret indgang ud imod fortovet er lukket og henviser fodgængere til at gå via parkeringspladsen på ejendommens bagside.

Horsens

Bykvalitetsanalyse, Brædstrup

Delanalyse 3

Brædstrup

Brædstrup er med knapt 4.000 indbyggere den største af by efter hovedbyen Horsens og den by med den største andel af detailhandel udenfor Horsens. Brædstrup er defineret som centerby, der betjener et større opland med servicefunktioner, detailhandel og lokal erhvervsstruktur.

Brædstrups bymidte centrerer sig omkring hovedgaderne Bredgade, Søndergade og Nørregade, som tidligere udgjorde en del af landevejen mellem Horsens og Silkeborg. Disse gader danner en syd-nordgående akse, hvor byens handelsliv udspiller sig. Her finder man et udvalg af dagligvarebutikker, specialforretninger og supermarkeder. Gadebilledet i bymidten er præget af to- og treetagers bygninger med stationsbypræg, hvoraf en del af disse skaber et sammenhængende facadeforløb i hovedgaden, Bredgade.

Et karakteristisk træk i byen udgøres af den gamle Bryrupbanen – et jernbane-tracé, der skærer tværs gennem bymidten og i dag er en regional stiforbindelse for fodgængere og cyklister mellem Silkeborg og Horsens. Omkring stationen er der sket en fin omdannelse, der blev afsluttet i 2021. Det kaldes Banetorget og udgør et knudepunkt midt i byen med opholds- og legemuligheder og koblinger til både skole, park, busstationen, indkøbsmuligheder og spisesteder.

COWI har registreret bykvaliteten i Brædstrup bymidte en fredag sidst i april 2025. Vejret var godt og har derfor ikke påvirket vurderingerne. Registreringen fandt sted inden for bymidteafgrænsningen som ses på kortet til højre.

Ud over den fysiske registrering af i alt 44 målepunkter, har COWI også gennemført en række stop-interviews med borgere på gaden. Deres udsagn indgår i analysen, under pkt. 7.

På de følgende sider gennemgår vi dels det samlede vurdering af screeningen og dels beskriver vi vurderingen af de 7 kvalitetsparametre enkeltvist.

FAKTA – Brædstrup bymidte:

- *Områdets udstrækning, Brædstrup bymidte:* 89.196 m²
- *Etageareal, Brædstrup bymidte:* 34.066 m²
- *Bebyggelsesprocent, Brædstrup bymidte:* 40%
- *Bevaringsværdi, høj (SAVE 1-3), Brædstrup bymidte:* 4
- *Bevaringsværdi, fredet (SAVE 0), Brædstrup bymidte:* 0
- *Indbyggere, Brædstrup bymidte:* 365

Screeningens resultat

Brædstrup bymidte er overskuelig. Tidligere har det også omfattet dagligvarebutikkerne på Søndergade men i dag er den begrænset til forløbet omtrent mellem Østergade og Skovvej. Det betyder, at Bredgade er hovedgaden og akse gennem bymidten. Det er her, detailhandlen er koncentreret, og det er her, der fortsat er boliger – typisk på etagen over butikkerne.

En styrke for bymidten er, at der ligger en dagligvarebutik og en stor p-plads i området ved Banetorvet. Selve Banetorvet er, som tidligere beskrevet, blevet omdannet i 2021 og fungerer nu som et knudepunkt i byen. Det er også her, man kan aflæse en væsentlig del af Brædstrups historie som stationsby. Banetorvet er på mange måder rigtig vellykket med nogle fine materialevalg. Det kan være lidt uklart, om stedet skal identificeres som en plads eller mere en park – den kan være begge dele. Det er som sådan ikke et væsentligt problem, fordi den på mange måder lader til at fungere som et sted, der binder bymidten sammen med mulighed for både ophold, leg, bevægelse og ikke mindst transport fra, til og gennem området.

Der ligger også en café, der bidrager til at give liv til stedet.

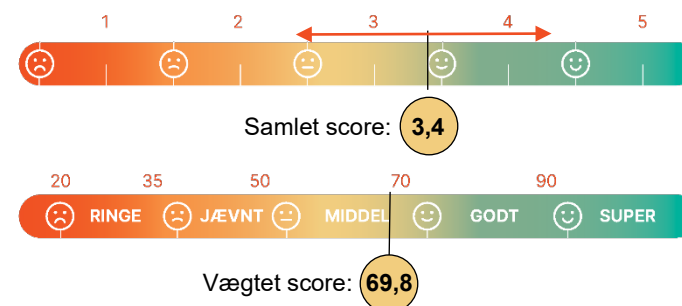
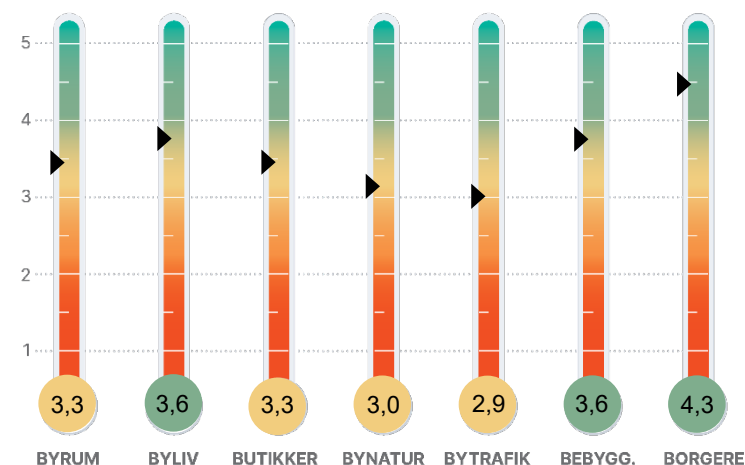
Aktivitetsparken ligger i umiddelbar forbindelse med Banetorvet, og mod nord afsluttes bymidten af Tinghusparken – og undervejs ligger Byhaven. Tre fine, grønne tilbud i bymidten.

Selve hovedgaden, Bredgade, trænger overordnet set til at få et løft. Den virker lidt slidt. Det gælder både gaderummet og en del af bygningerne, der flankerer gaden. Der er dog fortsat et vist udvalg af udvalgswarebutikker og enkelte andre funktioner, men der synes ikke længere at være egentlige drivere for bylivet. Bredgade er reelt ikke særligt bred, og derfor kan trafikken opleves som dominerende i gaderummet.

Den samlede score lander på 3,4, hvor det især er borgernes vurdering af byen, der trækker op; de er mere tilfredse med Brædstrup bymidte, end COWIs arkitekter er. Den laveste score tildeles trafikken, hvilket blandt andet skyldes førnævnte pres på hovedgaden.

Omregnet til COWI Bymidtebarometer scorer Brædstrup bymidte pæne 69,8. Det svarer til 'middel', hvor vi anbefaler, at man prioriterer nogle udvalgte, betydelige indsatsområder og lægger en plan for realiseringen af dem.

Samlet score, Brædstrup bymidte

1

Byrum

Score: 3,3

Tre byrum skiller sig ud på tre forskellige måder:

Banetorvet har en grundlæggende høj, byarkitektonisk kvalitet med fine funktioner og gode materialevalg – men her savner man rumligheden.

Byhaven er et godt eksempel på, hvordan man kan skabe et grønt pauserum for alle, helt centralt i handelsgaden.

Hovedgaden, Bredgade, har en klar afgrænsning med sammenhængende facadeforløb, der skaber en fin rumlighed med dimensioner, der passer til stedet.

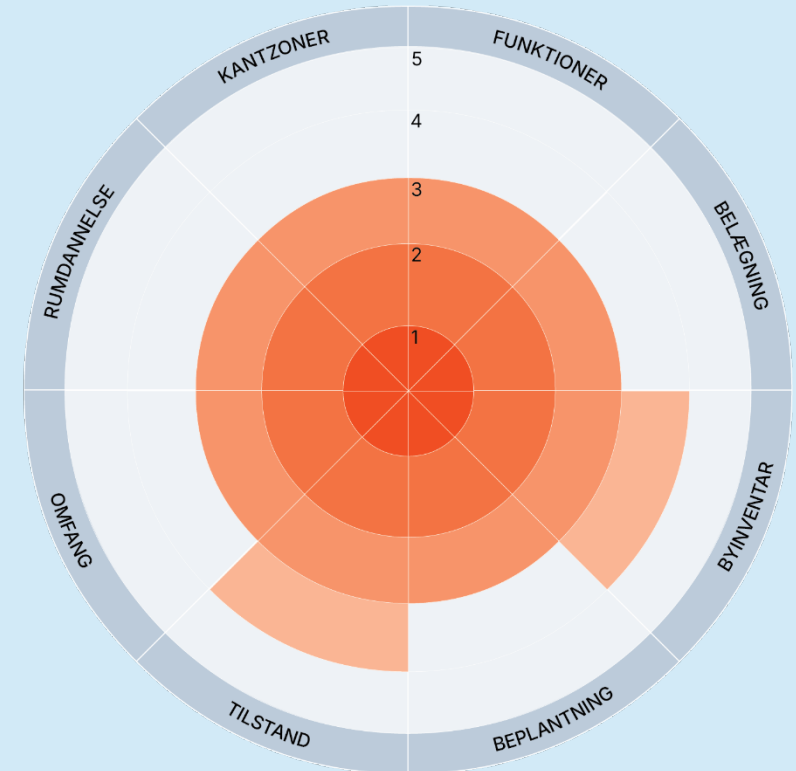
Man kan godt savne et regulært bytorv, indrettet med vægt på det urbane miljø og med en klar, rumlig afgrænsning.

I Bredgade er gadeprofilen helt traditionelt med fortov i begge sider af kørebanen. Det efterlader visse steder kun plads til et smalt fortov, og generelt er der begrænset brug af de lidt smalle kantzoner.

Hvor Banetorvet og mindre dele af Bredgade har fået en overhaling, så savnes kvalitet flere andre steder. Umiddelbart er byrummet omkring busstationen slidt. Det er synd, fordi en del mennesker møder Brædstrup lige her. Byinventaret trænger til en opdatering.

Flere steder stødte vi også ind i misligholdte belægninger, primært på fortovene. Men også en del bænke trænger til vedligeholdelse eller udskiftning.

Samlet set er noget rigtig godt, og trækker op – andet er mindre godt og trækker ned. Så derfor lander den samlede score på 3,3, som er en pæn karakter lidt over middel.

2 Byliv

Score: 3,6

På trods af Brædstrups størrelse oplevede vi faktisk på en helt almindelige fredag i april, at der var mennesker på gaden. Selvfølgelig var der især aktivitet omkring REMA1000, men der var også folk, der handlede i udvalgswarebutikkerne. Derudover blev enkelte bænke brugt til ophold. Vi oplevede også, at der var en del cyklister, der kørte på 'Bryrupbanen'. Og ovre fra skolen dukkede af og til skoleelever op.

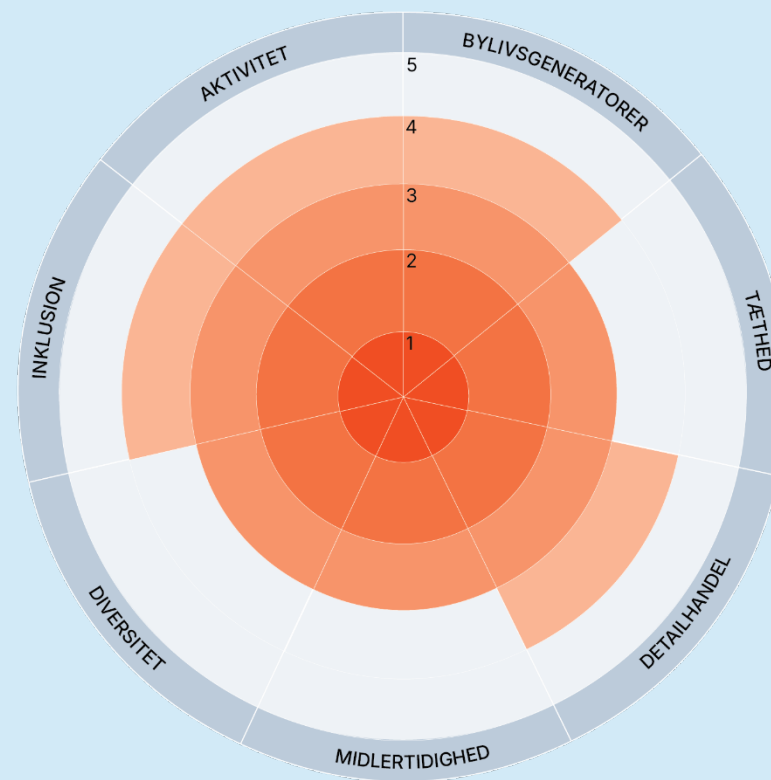
Det er tydeligt, at den lille bymidte faktisk kan opfylde flere behov og reelt henvender sig til flere forskellige målgrupper. Det er en vigtig kvalitet – også i en by som Brædstrup.

Det er langt overvejende REMA1000, der genererer byliv, men også skolen og busstationen har en afsmittende virkning på området. Set med detailhandelsbrillerne på, kan man godt ønske sig, at der også fandtes en bylivsgenerator eller to i Bredgade, f.eks. en offentlig funktion af en art.

Det lader til, at det især er området ved Banetorvet, der udgør et knudepunkt i byen, og det er her, Brædstrup bindes sammen på kryds og tværs. Et par spisesteder med udeservering understøtter dette på bedste vis.

Byhaven blev ikke brugt, mens vi var i området. Men vi kan godt se, at det er et fint mødested for borgerne – og med forskellige muligheder for at bruge den lille oase.

I forhold til byens størrelse og bymidtens karakter, så mener COWI, at der er gode rammer for byliv, og i praksis kan vi se, at det også er tilfældet. Derfor får bylivet i Brædstrup bymidte en score på 3,6, hvilket bestemt er en fin karakter i den gode ende af skalaen.

3 Butikker

Score: 3,3

Butikkerne er stadig en betydelig del af bymidtens karakter og identitet. Omvendt er det også tydeligt, at detailhandlen også her er under pres. Der er desværre en del tomme lejemål, der skaber nogle huller i oplevelsen af den énstrengede indkøbsoplevelse, som Bredgade udgør.

Det betyder også, at man oplever gadeforløbet som ret forskelligartet – eller måske lige frem uharmonisk:

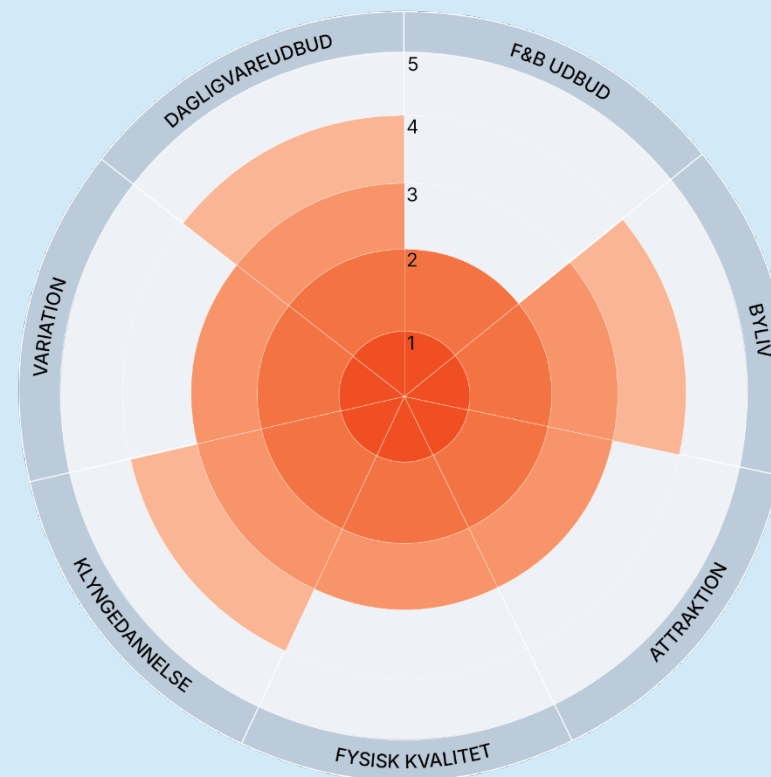
Nogle huse og butiksfacader står skarpt. De er velholdte med fine skilte og pæne vareudstillinger. I den ende af skalaen er der en del, der står tomme, og nogle facader og huse er under begyndende forfald – og det er et problem, som bør håndteres. Selv noget maling, og måske nogle pop-up butikker eller bare nogle udstillinger i de tomme butikker, vil gøre en positiv forskel.

Det kan umiddelbart virke som om, at problemet er størst længst mod nord. Det er helt naturligt for mange bymidter, at handlen koncentrerer sig, der hvor der er flest mennesker. Og det er i Brædstrups tilfælde tættere på Banetorvet mod syd.

Det kan se ud til, at Brædstrup bymidte ville vinde med et par spisesteder mere, eventuelt som hybridbutikker, hvor café og butik smelter sammen. Det efterspørges også af brogerne.

Det kan overvejes, om handelslivet skal koncentrerer yderligere – og til gengæld understøttes af, at gaderummet renoveres, der hvor der er flest butikker.

I forhold til byens størrelse er udbuddet fortsat fornuftigt, og karakteren lander på 3,3.

4

Bynatur

Score: 3,0

Generelt kan man tillade sig at sige, at der findes gode, grønne områder i Brædstrup. De udgøres dog først og fremmest af de to førnævnte parker i udkanten af bymidten – og selvfølgelig af Banetorvet.

Da Banetorvet er en hybrid mellem et torv og et grønt byrum, er det reelt primært Byhaven, der står tilbage som det mest frodige indslag i bymidten.

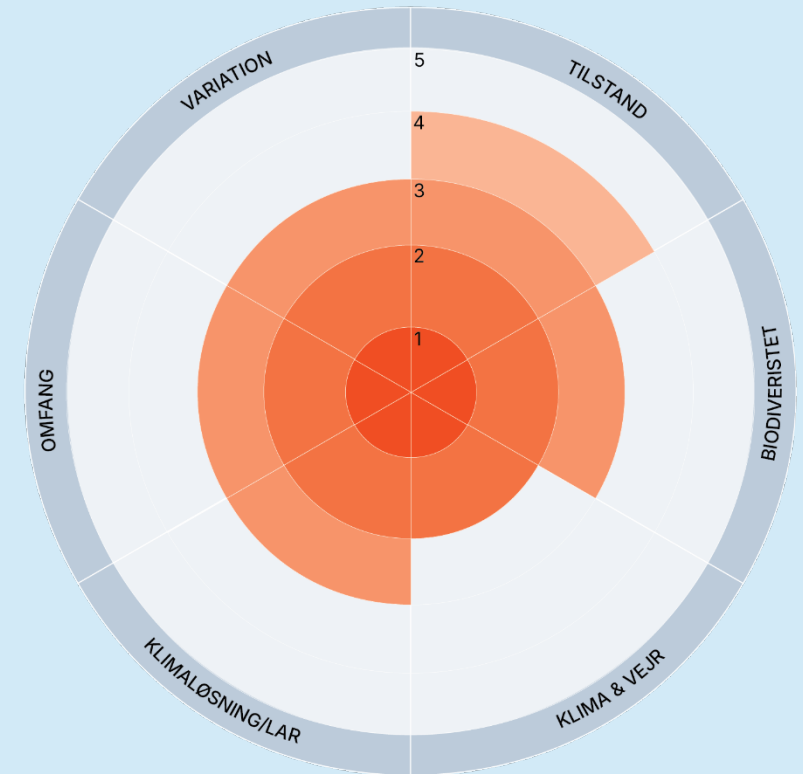
Vi har ikke en forventning om, at Brædstrup bymidte skal være en meget grøn oplevelse, og Bredgade har begrænset rum for det. Den sydlige del rummer dog både fine gadetræer og blomsterkummer, hvilket er rigtig positivt – og i øvrigt understøtter oplevelsen af, at det er dette område, der er den mest centrale del af bymidten.

Derfor må det være en tilstrækkelig ambition, at de begrænsede muligheder fortsat udnyttes bedst muligt.

Vi oplevede i det sene forår, at beplantningen var nogenlunde velplejet og i vækst. Nogle steder var ukrudtet ganske vist også i vækst, men sådan er det mange steder i en tid, hvor kemisk ukrudtsbekæmpelse og ressourcerne til vedligehold er reduceret.

Det, der umiddelbart syntes at mangle i bymidten, er steder, hvor man kan søge ly for en pludselig regnbyge.

Samlet set scorer bynaturen hæderlige 3,0 – lidt over middel.

5

Bytrafik

Score: 2,9

Brædstrup bymidte er karakteriseret ved tre træk i forhold til oplevelsen af trafikken i byen:

Parkeringsmulighederne centralt i bymidten, ved Banetorvet, lader til at være tilstrækkelige og let tilgængelige. Det er stor styrke for brugen af bymidten.

Bredgade er og bliver en hovedgade – men gaderummet er visse steder lidt snævert i forhold til nutidens trafik, og selv om trafikmængden ikke lader til at være voldsom, så forekommer trafikken alligevel at være dominerende.

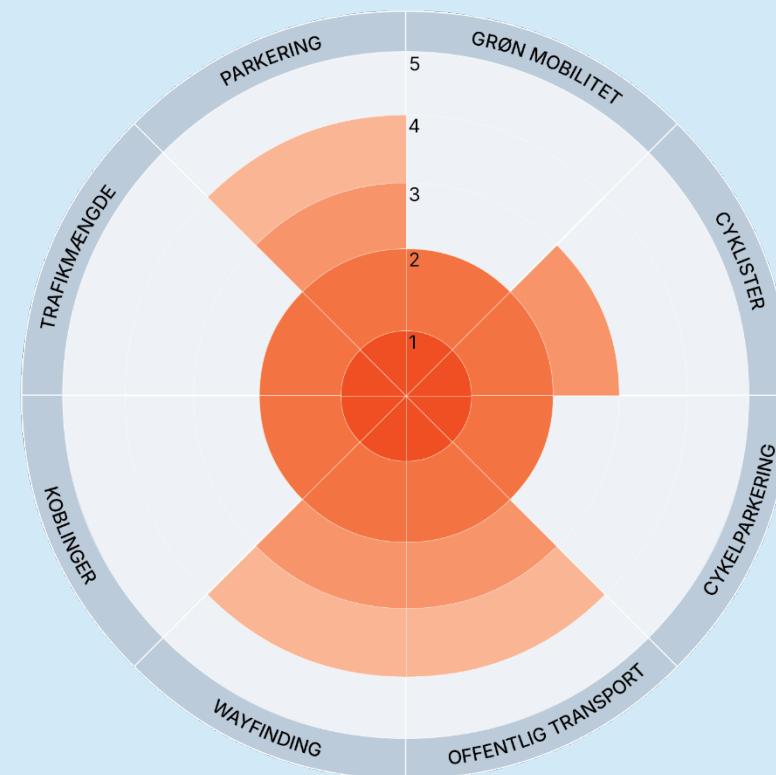
Koblingerne på tværs, blandt andet i form af Bryrupbane-stien, er mangfoldige i området ved Banetorvet.

Vi kunne ikke umiddelbart se nogle centralt placerede ladestandere, men til gengæld er der en samkørselsplads på Banetorvet. Der er også gode muligheder for cykelparkering flere steder.

Der viste sig at være udfordringer med at krydse Bredgade – primært for dem, der ikke går så godt længere. Dels skal kantstenene forceres, og dels var der en del trafik. Der kunne godt bruges et par fodgængerprioriterede krydsningsmuligheder i niveau.

Desuden var fortovets bredde enkelte steder også en udfordring, når man skulle passere hinanden.

Der er positive og negative registreringer af det, vi kalder bytrafikken, der samlet set scorer 2,9. Det er stadig middel, men dog et område, hvor der er god plads til forbedring.

6 Bebyggelse

Score: 3,6

Når vi ser på bebyggelsen i Brædstrup bymidte, er det primært oplevelsen af kulturmiljøet, der scorer højt og trækker op. Bevaringen af væsentlige bygninger men også fortællingen om byen lykkes rigtig godt.

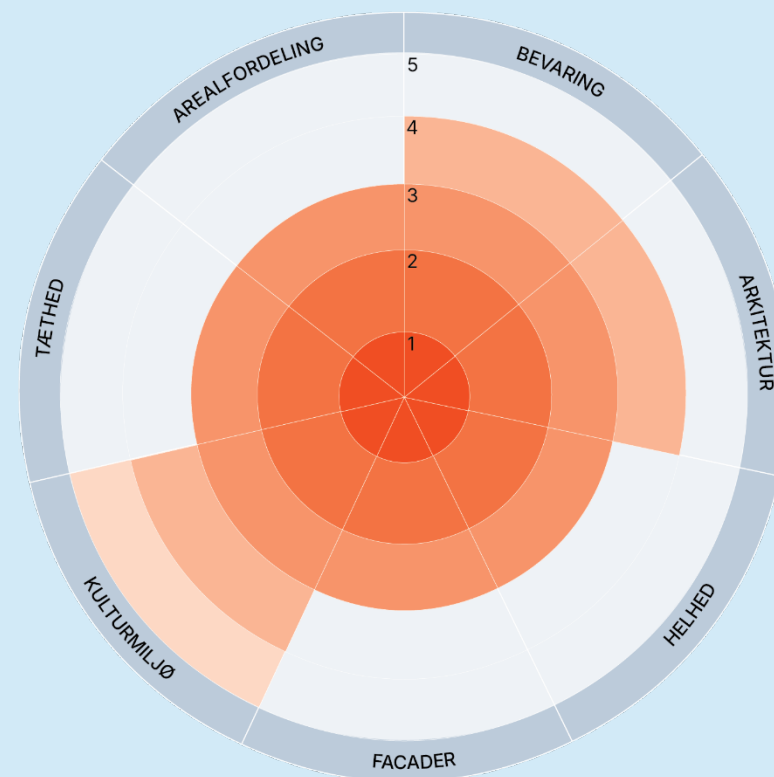
Dertil kommer at nogle af de nyere bygninger tilfører kvalitet, om end enkelte er lidt ude af skala og byggestil for bymidten.

De største udfordringer ses i den nordlige del af Bredgade, som vi tidligere har nævnt. Her er mange af de karakteristiske byhuse i dårlig stand. Baldakiner skærer bygningerne over, og facadebeklædning slører bygningens oprindelige facade. Større facadevinduer kunne, i nogle af ejendommene, med fordel erstattes af mindre vinduer.

I Bredgade er der korte facadelængder og mange indgange. Det er et vigtigt træk, der bør bevares og forstærkes ved fremtidige renoveringer.

Det er væsentligt, at der også i fremtiden er boliger i Bredgade. Det betyder, at der er liv døgnet rundt, og det bidrager til en fornemmelse af tryghed.

Scoren er opgjort til 3,6, hvilket reelt er en rigtig fin score, over middel. Det skal dog bemærkes, at det i høj grad skyldes bevaringen af kulturmiljøet, snarere end de øvrige målepunkter, der overvejende er vurderet til 3.

7

Borgere

Score: 4,3

Også Brædstrup havde besøg af en af COWIs bysociologer. Det var besluttet, at der skulle gennemføres færre interviews her end i Horsens, men det blev til i alt 21 interviews, gennemført i bymidten en dag i april 2025. Spørgsmålene blev udformet i dialog med Horsens Kommune.

Nogle af spørgsmålene blev stillet på en måde, så respondenterne skulle afgive sin bedømmelse fra 1-5 (5 er bedst). Andre blev stillet som åbne spørgsmål.

Vi kan lige så godt afsløre med det samme, at borgerne – i hvert fald dem, vi talte med – er ret godt tilfredse med deres by. Den samlede score er 4,3 – tilsvarende scoren i Horsens bymidte. Man vil ofte opleve et stærkere bånd til en lille by end til den store. Men det er fortsat en rigtig fin vurdering fra borgerne.

Svarene viser tydeligt, at der er en generel tilfredshed med bymidten i Brædstrup. Og en særlig observation er, at flere udtrykte taknemmelighed i forhold til, at de oplever, at der gøres noget for byen og for dem som borgere. Det er en smule atypisk i dag, hvor mange har rigtig store forventninger til deres by – og ofte føler, at de ikke bliver indfriet. Sådan er det grundlæggende set ikke i Brædstrup.

Det var også kendetegnende, at flere borgere betragter bymidten som et dejligt sted, hvor man kan få det meste – og at de derfor kun tilvælger Horsens eller andre udbudspunkter i særlige tilfælde.

Godt halvdelen af de adspurgte svarede 'ja' til spørgsmålet, om de er stolte af at kalde Brædstrup for 'deres bymidte'. De samme respondenter kunne supplere med positive

udsagn om bymidten, blandt andet om arrangementerne, f.eks. Musik i Gaden, og servicen i butikkerne. Det er vigtige udsagn, der viser, at der fortsat er substans i Brædstrup bymidte.

Tilfredsheden var i øvrigt høj, uagtet respondenternes alder.

Tilsvarende var både unge og forældregenerationen enige om, at der mangler samlingssteder og aktivitetsmuligheder for de unge – særligt noget, der indbyder til sport og leg.

Et andet synspunkt, der var fremtrædende, er for flere borgere, at der mangler en form uformelt spisested såsom en sandwichbar, burgerbar, lille café/kaffebar eller et lignende sted, hvor man kan få en bid mad, og sidde ned, når der ikke er behov for det store restaurantbesøg.

"Brædstrup har så meget at byde på. På trods af byens størrelse, så er her jo næsten alt, og det synes jeg er fantastisk"

(Anne, 51 år, Brædstrup)

*Hvordan vil du
bedømme
Brædstrup bymidte,
samlet set?*

4,2

*Hvor tilfreds er du
med udbuddet af
butikker i
Brædstrup by-
midte?*

4,2

*Hvor tilfreds er du
med opholds-
mulighederne i
Brædstrup by-
midte?*

4,1

*Hvor tryk
føler du dig i
Brædstrup by-
midte?*

4,8

Sammenfatning

Sammenfatning: Vild med Horsens

Når vi ser samlet på vores observationer og registreringer i de tre analyseområder, Horsens Bymidte Nord, Horsens Bymidte Syd og Brædstrup, så er det ikke forkert at konkludere, at vi i COWI faktisk er ret vilde med Horsens.

Horsens Bymidte Nord får da også den højeste placering på COWIs Bymidtebarometer blandt de 9 bymider, der indtil videre er blevet vurderet.

Det er der gode grunde til. Først og fremmest passer bymidtens fysiske rammer til de aktiviteter, bymidten tilbyder. Der er et relativt varieret handelsliv, mulighed for dagligvarekøb centralt i bymidten, et centralt placeret indkøbscenter, der er plads til særlige events, og man føler sig ret tryk – også som fodgænger – i store dele af bymidten.

Bymidtens generelle kvalitet er høj: Belægninger, byinventar, facader etc., bidrager alt sammen (overvejende) positivt til det samlede billede af en bymidte, som rigtig mange afsætter ressourcer til at passe på. Med planer og strategier for bymidtens udvikling, stopper det ikke her: Der er vilje til at blive ved med at udvikle på bymidten i de kommende år. Det lover godt.

Helt så vilde er COWI ikke med Bymidte Syd – storbutikkerne på Lilli Gyldenkildes Plads og de store butikker på begge sider af Høegh Guldbergs Gade. Butikkerne fejler for så vidt ikke noget. Og de kan ses som en kvalitet – fordi den centrale bymidte og dette område kan supplere hinanden. Problemet er bare, at koblingerne mellem de to vigtige udbudspunkter i byen fungerer dårligt. Især for fodgængere. Generelt er Bymidte Syd ikke særlig attraktiv for hverken gående eller cyklister. Det er et område for biler – men det er ikke logisk i forhold til den korte afstand til bymidten.

Realiseringen af Åkvarteret vil forhåbentlig fungere som en trædesten mellem de to 'indkøbsverdener', lige som det vil skabe en kærkommen, stærk forbindelse mod havnen. En forbindelse, der er svær at få øje på i dag.

I det hele taget er der gode grunde til at have høje forventninger til det nye udviklingsprojekt, lige som ombygningen af rådhuset vil styrke hele 'mellemzonen' mellem handelsgaderne mod nord og boxbutikkerne mod syd.

Også Brædstrup spiller som centerby en væsentlig rolle – både for byens borgere og for oplandet i den vestlige del af kommunen. Der er taget ganske godt hånd om byen, og det udløser også flotte scores, hvor især borgernes positive vurderinger af deres by trækker opad.

Bykvalitetsanalysen skal ikke ses som et handlingskatalog men alene en udpegning af potentialer og udfordringer – målt på de 44 målepunkter, der indgår i analysen. Den skal derfor mere ses som et værktøj til dialoger om fremtidige prioriteringer. I virkeligheden er der grund til at tro, at Horsens Kommune allerede har et godt billede af, hvor der bør sættes ind. Dermed ligger analysens værdi i, at den giver overblik og kan bruges som dialogredskab med politikere, med by- og handelslivets hovedaktører og med borgerne.

Bilag: Samlet scorekort

		HORSENS BYMIDTE NORD	SCORE	FAKTOR	BAROM.	HORSENS BYMIDTE SYD	SCORE	FAKTOR	BAROM.	BRÆDSTRUP BYMIDTE	SCORE	FAKTOR	BAROM.
1 BYRUM	1 Omfang	5				2				3			
	2 Rumdannelse	4				3				3			
	3 Kantzoner	4				1				3			
	4 Funktioner	3				3				3			
	5 Belægning	4				2				3			
	6 Byinventar	4				3				4			
	7 Beplantning	3				3				3			
	8 Tilstand	4				3				4			
		25	3,9	3	11,6	20	2,5	3	7,5	25	3,3	3	9,8
2 BYLIV	1 Diversitet	5				2				3			
	2 Inklusion	4				2				4			
	3 Aktivitet	4				4				4			
	4 Bylivsgeneratorer	5				4				4			
	5 Tæthed	4				2				3			
	6 Detailhandel	4				4				4			
	7 Midlertidighed	3				3				3			
		25	4,1	4	16,6	21	3,0	4	12,0	25	3,6	4	14,3
3 BUTIKKER	1 Butiksudbud - variation	4				3				3			
	2 Dagligvarer - udbud	4				3				4			
	3 F&B - udbud	4				2				2			
	4 Byliv	4				2				4			
	5 Attraktion - tiltrækningskraft	4				2				3			
	6 Kvalitet - fysisk udtryk	4				3				3			
	7 Klyngedannelse	4				4				4			
		28	4,0	4	16,0	21	3,0	4	12,0	23	3,3	4	13,1
4 BYNATUR	1 Begrønning - omfang	3				3				3			
	2 Variation	3				3				3			
	3 Tilstand	4				3				4			
	4 Biodiversitet	3				3				3			
	5 Klima/vejr	4				2				2			
	6 Klimaløsninger/LAR	3				3				3			
		25	3,3	2	6,7	20	2,8	2	5,7	20	3,0	2	6,0
5 BYTRAFIK	1 Trafikmængde	3				2				2			
	2 Parkering	4				4				4			
	3 Grøn mobilitet	3				2				2			
	4 Cyklister	4				2				3			
	5 Cykelparkering	4				3				2			
	6 Off. Transport	4				3				4			
	7 Wayfinding	4				3				4			
	8 Koblinger	2				1				2			
		25	3,5	2	7,0	20	2,5	2	5,0	23	2,9	2	5,8
6 BEBYGGELSE	1 Tæthed - byformemmelse	4				3				3			
	2 Arealfordeling	4				3				3			
	3 Bevaring	5				3				4			
	4 Arkitektur	4				3				4			
	5 Helhed	4				2				3			
	6 Facader	4				2				3			
	7 Kulturmiljø	4				1				5			
		29	4,1	1	4,1	17	2,4	1	2,4	25	3,6	1	3,6
7 BORGERE	1 Generelt (interview/meningsmål)	4,6								4,2			
	2 Opholdsmuligheder	3,9								4,2			
	3 Butiksudbud	3,9								4,1			
	4 Oplevet tryghed	4,6								4,8			
		17	4,3	4,0	17,0					17,3	4,3	4,0	17,3
	44 Samlet score - uden pkt. 7	155	3,8		62,0	116	2,6		44,6	148	3,2		52,5
	Arkitekternes umiddelbare vurd.		4,0				2,0				3,0		
	Samlet score - med borgernes vurd.		3,9		79,0		2,3		44,6		3,4		69,8

Bilag: Oversigt over målepunkter

BYRUM

- 1.2.1: Omfang - antal offentlige byrum og areal *1
- 1.2.2: Rumdannelse - torve/pladser og primære gadestrøg
- 1.2.3: Kantzoner - åbne/lukkede, kvalitet, variation
- 1.2.4: Funktioner - er byrummenes hierarki og roller tydelige
- 1.2.5: Belægning - kvalitet og tilstand
- 1.2.6: Byinventar, herunder belysning - kvalitet og tilstand
- 1.2.7: Beplantning - kvalitet og tilstand (omfang og sammenhæng, se 'Bynatur')
- 1.2.8: Vedligeholdelsestilstand - generel vurdering af byrummenes stand

1) Byrum er torve, pladser og gader med anden væsentlig funktion end trafik

BYLIV

- 1.3.1: Diversitet - forskellige funktioner, der understøtter hinanden
- 1.3.2: Inklusion - understøttes borgernes forskellige behov
- 1.3.3: Aktivitet - generel vurdering af aktivitetsniveauet
- 1.3.4: Bylivsgeneratorer - omfanget af bylivsskabende funktioner og destinationer *1
- 1.3.5: Tæthed - vurdering af mængden af mennesker
- 1.3.6: Detailhandel - handelslivets indvirkning på bylivet
- 1.3.7: Midlertidighed - arbejdes der med, eller er der rum for, midlertidige tiltag

1) Destinationer omfatter alt andet end detailhandelsfunktioner, f.eks. kulturinstitutioner, bibliotek, lægehus etc.

BUTIKKER

- 1.4.1: Butiksudbud - variation
- 1.4.2: Dagligvarer - udbud
- 1.4.3: F&B *1 - udbud
- 1.4.4: Byliv - tilfører detailhandlen (herunder F&B) liv til bymidten
- 1.4.5: Attraktion - generel vurdering af butikernes tiltrækningskraft
- 1.4.6: Kvalitet - generel vurdering af facader, kantzoner, skilte, udstillinger
- 1.4.7: Klynge dannelse - fællesskab omkring varetype el.lgn.

1) F&B står for 'food and beverage' og dækker alle steder, der serverer mad og drikkevarer.

BYNATUR

- 1.5.1: Begrønning - vurdering af omfanget af bynaturen
- 1.5.2: Variation - forskellighed i oplevelsen af bynaturen
- 1.5.3: Tilstand - vurdering af bynaturens generelle tilstand
- 1.5.4: Biodiversitet - forskellighed i sammensætningen af habitater
- 1.5.5: Klima/vejr - mulighed for at vælge eller fravælge klima (sol, vind, regn)
- 1.5.6: Rekreativ og æstetisk værdi af løsninger til håndtering af regnvand (regnbede mv.) *1

1) Omfatter ikke alm. regnvandsafledning, brønde, riste, nedløb mv. men derimod større løsninger, typisk med en tillagt rekreativ værdi

BYTRAFIK

- 1.6.1: Trafikmængde - vurdering af det samlede trafikpres i bymidten
- 1.6.2: Parkering - vurdering af p-pladsers omfang, tilgængelighed og kvalitet *1
- 1.6.3: Grøn mobilitet - udbud af ladestandere til biler og cykler
- 1.6.4: Cyklister - omfanget af cyklister og vurdering af forholdene for cyklister *2
- 1.6.5: Cykelparkering - vurdering af omfanget af p-muligheder for cykler
- 1.6.6: Off. transport - vurdering af tilgængelighed og serviceniveau
- 1.6.7: Wayfinding - vurdering af forbindelser i byen og deres tydelighed (skilte mv.)
- 1.6.8: Koblinger - vurdering af koblingernes kvalitet
- 1.6.9: Tilgængelighed - vurdering af generelle hensyn ift. lige tilgængelighed for alle

1) Her tages højde for betydningen af betalingsparkering

2) Dækker over 'mikromobilitet' og omfatter ud over cyklister også løbehjul, skatere og rulleskøjte-løbere

BEBYGGELSE

- 1.7.1: Tæthed - bebyggelsesprocent for bymidten
- 1.7.2: Arealfordeling - forholdet mellem boliger, detailhandel og andet
- 1.7.3: Bevaringsværdi - generel vurdering af bevaringsværdi (SAVE)
- 1.7.4: Arkitektur - generel vurdering af arkitektonisk kvalitet
- 1.7.5: Helhed - generel vurdering af bebyggelsesstrukturens sammenhæng
- 1.7.6: Facader - omfanget af åbenhed, variation, materialevalg, byggestil etc.
- 1.7.7: Kulturmiljø - er stedets historie tydelig

BORGERE

- er i undersøgelsen baseret på observationer fra spørgeskemaundersøgelsen og/eller interviews.